

gemeente harderwijk

Onderhoud kapitaalgoederen

Het op een verantwoorde wijze onderhouden en in stand houden van de kapitaalgoederen legt een beslag op een aanzienlijk deel van de financiële middelen van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn ruwweg verdeeld naar de categorieën wegen, water, groen en gebouwen. Onderhoud en vervanging zijn van belang om een veilige en duurzame openbare ruimte te realiseren. Er vindt een continue afweging plaats tussen een zo doelmatig mogelijk fysiek beheer en het verwezenlijken van de aanwezige maatschappelijke vraag en behoefte.

Deze paragraaf geeft inzicht in de gehanteerde beleidskaders en de kosten die in het verslagjaar 2025 gemoeid zijn geweest met het onderhoud aan de kapitaalgoederen. De volgende tabel geeft een overzicht van aanwezige beheerplannen en geplande actualisaties (N.B.: opsomming is niet uitputtend van karakter).

Beheerplan	Vastgesteld raadsbesluit	Geplande actualisatie
IBOR 2026-2030	13 november 2025	2031
Beleidsuitwerking en uitvoeringsagenda Riool, Water en Klimaatadaptatie (BURWka) 2024-2028	10 juni 2024	2029
Beheerplan sportaccommodaties 2019-2023 2e evaluatie	10 oktober 2019	2027
Grondstoffenplan 2026-2030	18 september 2025	2031
Beheerplan begraafplaatsen	07 maart 2022	2028
Havenbeheerplan 2025-2029	12 juni 2025	2030
Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (MJOP) 2025-2028	12 december 2024	2029
Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed (DMJOP)	16 februari 2023	2031

Openbare ruimte

Beleidskader

Het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) vormt het kader voor het beheren en onderhouden van de openbare ruimte. Omdat de geplande actualisatie van het IBOR vertraging heeft opgelopen en pas in november 2025 het nieuwe IBOR 2026-2030 is vastgesteld is het (oude) IBOR 2020-2024 in de uitvoering van de diverse werkzaamheden de leidraad geweest voor verslagjaar 2025. Hieronder vallen de wegen, alle bijbehorende civiele kunstwerken, de installatietechnische verkeersvoorzieningen, het wegmeubilair, de openbare verlichting en ook riool, stedelijk water, groen en spelen.

Beheerplan

Er is sprake van planmatig jaarlijks en meerjarig onderhoud, dat op basis van onder meer de landelijk toegepaste CROW-normen voor de openbare ruimte tot stand komt. In het vastgestelde IBOR is ook teruggeblikt en bezien of gerealiseerd is wat van tevoren zo bedacht was. Deze ervaringen zijn meegenomen en de ambities voor de komende jaren zijn vastgelegd.

Uitvoering en financiële consequenties

Een beschrijving van uitgevoerde werkzaamheden voor (groot) onderhoud aan de wegen, civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting enz., uitgevoerd in 2025, is gegeven in Programma 2. Dit geldt eveneens voor het openbaar groen, inclusief de speelvoorzieningen c.q. speelplaatsen in Programma 5.

Havens

In 2025 is het havenbeheerplan 2025-2029 vastgesteld als meerjarig kader voor het beleid en beheer van de gemeentelijke havens. Het vigerende Havenbeheerplan 2025-2029 heeft betrekking op alle havens in eigendom en beheer van de gemeente Harderwijk inclusief het nautische beheergebied. Met de ontwikkelde fases 1 en 2 binnen het project Waterfront heeft het havengebied vele veranderingen ondergaan. De ontwikkeling van fase 3 is nog in volle gang.

Op basis van het Havenbeheerplan 2025-2029 wordt er jaarlijks ca. € 244.500,- toegevoegd aan de onderhoudsvoorziening Havenwerken. Vanuit deze voorziening wordt onder andere het groot onderhoud aan bruggen, kademuuren, oeverbeschermingen bekostigd. Ook wordt er vanuit het havenbeheerplan jaarlijks € 93.000,- toegevoegd aan de bestemmingsreserve havenwerken om vervangingsinvesteringen in de toekomst te kunnen doen.

Riool- en waterzorg

Beleidskader

Het college B&W heeft een Beleidsuitwerking en uitvoeringsagenda voor Riolerings Water en Klimaatadaptatie Harderwijk 2024-2028 opgesteld (BuRWKA). Op 10 juni 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met de visiecomponenten in deze beleidsuitwerking. De BuRWKA vormt de onderbouwing om het bestaande rioolsysteem in stand te houden en ons voor te kunnen bereiden op de effecten van klimaatverandering. Hierbij wordt gebruik gemaakt van risicogestuurd rioolbeheer: dit betekent riolen met hoog risico vaker inspecteren en eerder repareren/vervangen, en riolen met een laag risico minder vaak inspecteren en later repareren/vervangen. De hierbij behorende exploitatielasten bestaan met name uit uitgaven voor onderhoud, vervanging en herstel van schades.

Om ons voor te bereiden op de klimaatverandering worden meekoppelkansen benut om regenwater lokaal te verwerken, nuttig toe te passen en/of lokaal te bergen (tijdelijk parkeren) om pieken in de afvoer af te vlakken. Dit zijn bij voorkeur ruimtelijke verbetermaatregelen buiten het bestaande rioolstelsel. Zo vergroten we de sponswerking van het stedelijk gebied en worden we minder kwetsbaar voor extreme neerslag of droogte. De hierbij behorende exploitatielasten bestaan met name uit jaarlijkse kapitaallasten voor de investeringen voor de verbetermaatregelen.

Voor een financieel beeld wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Gemeentelijk vastgoed

De vastgoedportefeuille van de gemeente in de vorm van gebouwen en terreinen kent een divers karakter. Het bezit van vastgoed is echter geen doel op zich. Het is één van de instrumenten om de doelstellingen op het gebied van sport, cultuur, welzijn, veiligheid en economie te realiseren. De basis voor het beleid is vastgelegd in het Vastgoed- en accommodatiebeleid. Er is in de gemeentebegroting een vastgoedexploitatie op pandniveau dat de basis vormt voor uitvoering van dit beleid. Het uitgangspunt is, dat de gemeente de vastgoedaccommodaties in een goede staat van onderhoud houdt.

In 2025 zijn de panden Daltonstraat 42-44 en Donkerstraat 10-12-14 in Harderwijk aangekocht en toegevoegd aan de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit betreffen strategische aankopen voor gebiedsontwikkeling.

Beheerplan

Onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is vastgelegd in het Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) gemeentelijke gebouwen. Het MJOP geldt voor een periode van 4 jaar en deze is bij raadsbesluit van 12 december 2024 definitief vastgesteld voor de periode 2025-2028. Hierin zijn de gebouwen opgenomen waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de panden, die niet op de nominatie staan voor sloop of verkoop op korte termijn. Het onderhoudsniveau is gebaseerd op sober en doelmatig onderhoud.

Op basis van 'Werkplan 2025-2028' is budget aangevraagd voor de onderhoudswerkzaamheden in deze periode. De baten en lasten in de egaliseringsvoorziening over 2025 zijn verwerkt in onderstaande tabellen. De werkzaamheden die, na beoordeling hiervan, over het jaareinde heen lopen (van 2025 naar 2026) worden neutraal overgeheveld ten laste van de onderhoudsvoorziening.

Voor de gebouwen die substantieel bijdragen aan de CO2 reductie is een Duurzaam Meerjaren onderhoudsplan (DMJOP) door de gemeenteraad vastgesteld. Op basis van dit plan worden gebouwen verduurzaamd en hiervoor zijn ook subsidies aangevraagd vanuit de DUMAVA (Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed).

Om de onderhoudswerkzaamheden efficiënter te laten verlopen zijn in 2025 schilder- en schoonmaakwerkzaamheden voor meerdere panden gebundeld aanbesteed en uitgevoerd. Het onderhoud van de W-installaties (werktuigbouwkundige installaties, zijnde o.a verwarming, koeling en luchtbehandeling) is eveneens in 2025 aanbesteed en op basis daarvan is een meerjarige onderhoudsovereenkomst gesloten met Equans.

Uitvoering en financiële consequenties

In onderstaande tabel m.b.t. de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen wordt inzicht gegeven in de diverse uitgevoerde onderhoudsactiviteiten in 2025 en de bedragen die daarmee gemoeid zijn geweest.

Stand per 01-01-2025	Vermeerdering	Vermindering	Stand per 31-12-2025
€ 3.758.983	€ 1.148.720	€ 1.094.627	€ 3.813.076

De jaarlijkse toevoeging aan de voorziening is gebaseerd op het vastgestelde MJOP. In 2025 betreft dit een bedrag van € 1.148.720,-. De verminderingen van € 1.094.627,- bestaan uit het daadwerkelijk gepleegd groot onderhoud in 2025. Er wordt een bedrag van € 1.711.300,- aan werkzaamheden doorgeschoven naar 2026. Het budget aan onderhoudswerkzaamheden die doorlopen van 2025 naar 2026 zal derhalve worden verantwoord in de jaarrekening 2026.

